

No
02

**Grid
Zin
×
Obrzeża**

FILIP KOZARSKI

**Off
Grid**

**DIY
Notatki
z 31B**

SPECIAL EDITION

Zgodnie z art. 4 Dyrektywy 2019/790/UE oraz odpowiednimi przepisami krajowymi, niniejszym zastrzegamy prawo do wyłączenia z eksploatacji tekstów i danych (TDM) dla celów innych niż badawcze, w odniesieniu do materiałów znajdujących się w tej publikacji niezależnie od formy jej udostępnienia. Wykorzystanie tych materiałów w ramach działań TDM jest niedozwolone.

Keep it real

FILIP KOZARSKI

Off Grid

DIY
Notatki
z 31B

Stopka

offGrid - notatki z 31b

Copyright Filip Kozarski 2026
ipreferanalog.pl
@obrzeza_

Redakcja: Filip Kozarski

Autorzy zdjęć: Pion Studio, Filip Kozarski

Projekt publikacji: Filip Kozarski
Projekt okładki: Marian Misiak

Użyto kroju Extract Grotesk ExtraBold od Threedotstype
i Courier New
Wydrukowano na papierze Munken Print White 90g
i Kreativkarton 270g w drukarni Totem

Nakład 200egz.

Wydawca: Grid arthub
Niterów 3
80-864 Gdańsk

www.gridarthub.pl

**Grid
Arthub**

**100
CZYNIA**

i prefer analog. pl

Zacząłem się od pomysłu, żeby udostępnić open source projekty mebli wykonanych dla budynku 31b. Podczas pracy okazało się, że powstało trochę więcej pomysłów, doodli, szkiców i przemyśleń na temat DIY. Wystarczająco, aby wypełnić nimi cały numer.

Traktuję to jako kontynuację projektu Obrzeża - wystawy, która odbyła się w 2023 w Traffcu. Jednym z narzędzi projektowych Szarej Strefy Urbanistyki, które wtedy zidentyfikowałem, były metody DIY, zainspirowane działaniami, jakimi posługują się mieszkańcy miast zmieniając oddolnie swoje otoczenie. O DIY, rozumianym szeroko - od zwykłego majsterkowania, poprzez narzędzie projektowe, po filozofię życia, jest ten zin.

NO Powiódzmy,
próbaj

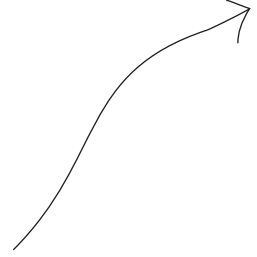
Drugim narzędziem „Obrzeży” było pokazywanie procesu, drogi dochodzenia do rozwiązań i dzielenie się nimi - tym też jest ten zin.

Natomiast projekt wnętrza 31b był praktyczną realizacją założeń Szarej Strefy Urbanistyki.

Nie bierzcie tego wszystkiego super poważnie - kolejnym narzędziem była ironia i żart, a następnym błędy, próby i testy. Traktujmy to jak szkic.

peace.

Headmade in the imaginary universe of Filip Kozarski

treści znajdują się na żółtych
kartkach

Treść 01 - DIY definicja - 7
Treść 02 - DIY jako narzędzie projektowe - 11
Treść 03 - Spektrum DIY - 31
Treść 04 - DIY jako filozofia życiowa - 33
Treść 05 - Język nieformalny - 55
Treść 06 - Teksty Obrzeża 2023 - 61-64

Spis treści

Karty materiałowe - opis - 13
Karta materiału 01 - parkiet - 14
Karta materiału 02 - płytki - 15
Karta materiału 03 - płytki - 16
Karta materiału 04 - lastryko - 17
Karta materiału 05 - pochwyty - 18
Karta materiału 06 - kabiny - 19
Karta materiału 07 - szafki - 20
Karta materiału 08 - stoliki - 21
Karta materiału 09 - witryna - 22
Karta materiału 10 - oznaczenia - 23
Karta materiału 11 - drzwi - 24
Karta materiału 12 - ściany - 25

Spis materiałów

Meble - Elementy systemu - 39
Rysunek 01 - Stół składany Grid - 41
Rysunek 02 - Kanapa Plot - 43
Rysunek 03 - Wieszak 31b - 46
Rysunek 04 - Ławka h20 - 47
Licencja - 48

Spis rysunków

Doodle 01 - planeta - 4
Doodle 02 - szkice mebli - 10
Doodle 03 - recykling - 12
Doodle 04 - twardo - 29
Doodle 05 - plot - 48
Doodle 06 - oszczędności - 51
Doodle 07 - br - 53
Doodle 08 - handmade - 55
Doodle 09 - death is certain - 67
Doodle 10 - wybór - 69
Doodle 11 - patroni - 70

Spis doodli

DIY defini- cja

Zacznijmy od początku

DIY: skrót od do-it-yourself: czynność polegająca na wykonywaniu lub tworzeniu czegoś (np. majsterkowanie lub remonty domowe) bez profesjonalnego szkolenia lub pomocy.

W szerokim znaczeniu: czynność, w ramach której ktoś robi coś samodzielnie lub z własnej inicjatywy - słownik Merriam-Webster

DIY: skrót od do-it-yourself: czynność polegająca na dekorowaniu lub remoncie domu lub samodzielnym wykonywaniu przedmiotów do domu, zamiast płacenia komuś innemu za wykonanie tych czynności - słownik Cambridge

CZYLI GENERALNIE MAJSTERKOWANIE
I PRACE HOBBYSTYCZNE

tamta strona - tymczasowe drzwi DIY 31b.
Płyta osb, klamka z baniaka po chemii budowlanej,
samozamykacz(niewidoczny) z gumy.
Autor:nieznany pracownik budowlany

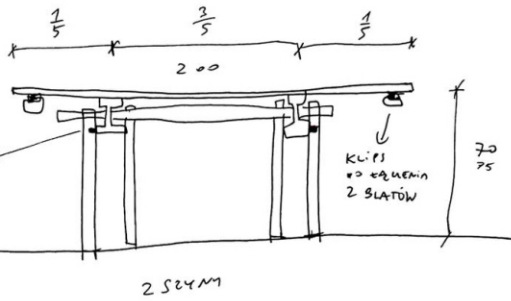
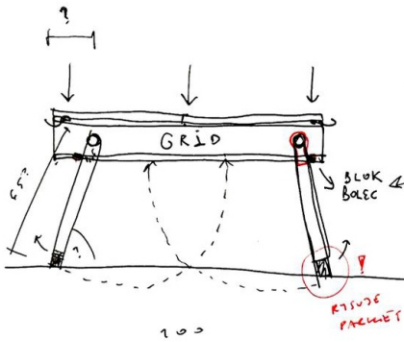
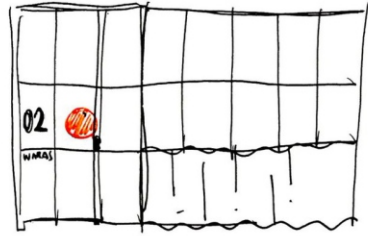
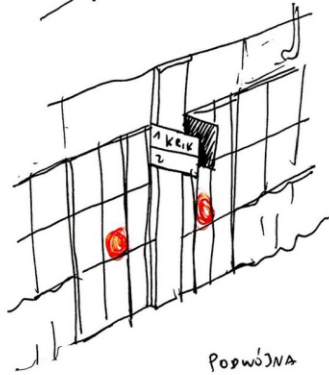
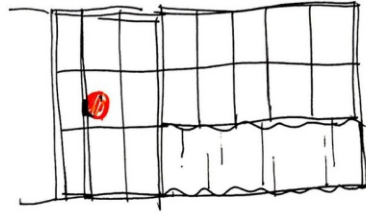
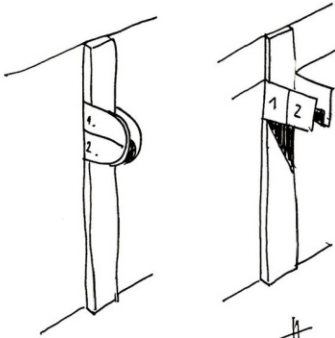

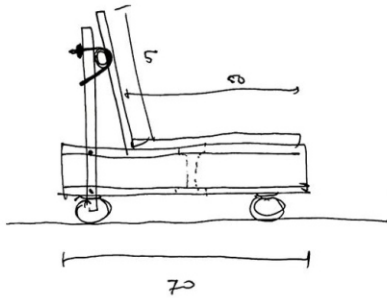
headmade

2025-06-01

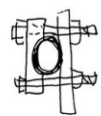
2025-05-20

500+ 200 X 200

KANADA 20 X 200

DIY jako narzędzie projektowe

w mojej praktyce

Zainspirowany podejrzanymi podczas wycieczek do szarej strefy, oddolnymi sposobami tworzenia i używania przestrzeni przez mieszkańców miast, postanowiłem włączyć je do swojego języka projektowego.

- naturalne, bliskie mi metody
- proste rozwiązania, pomysłyowe, z humorem
- rozwiązania które rozumiem
- metoda na uzyskanie nieformalnego charakteru
- nieudawany, naturalny klimat
- wykorzystanie zastanych materiałów, elementów
- używanie ponowne materiałów(reuse)
- robienie z tego co pod ręką(bricolage)
- wymyślanie w biegu(freestyle)
- eksperymentowanie, oryginalne pomysły
- hackowanie(w tym przypadku używanie ogólnodostępnych, tanich materiałów w innym kontekście)
- efekt przez pokazanie procesu - błędów, prób, oszczędności itp.
- metoda ekonomiczna(chociaż różnie to bywa...)

z drugiej strony:

- proste, sprawdzone, nieprzekombinowane rozwiązania - w sumie tradycja, ciągłość i remiksowanie rozwiązań, technik, wiedzy...

Efekty:

- SWOJSKOŚĆ, ZNANY KLIMAT
- NIEFORMAL, SWOBODNY KOMFORT
- ARTYSTYCZNY BAŁAGAN
- (PLAYFUL DISORDER)
- HUMAN TOUCH
- TANIEJ I SZYBCIEJ (OOY!)

Karty Mate- riało- we:

spis materiałów powtórnie użytych

W budynku staraliśmy się użyć jak największej ilości materiałów z rozbiórki, odpadu, czy resztek.

Cześć materiałów została odzyskana z budynku 31b i ponownie wbudowana. Cześć pochodzi z innych budynków, ogłoszeń, zdobyczy i darowizn.

Materiały były dobierane w taki sposób, aby prowadzić dialog z miejscem - decydowaliśmy się na takie, które pasują do historycznej tkanki, albo opowiadają nową historię, albo pasują najlepiej do nowych funkcji (a najlepiej jedno i drugie).

Drewniany parkiet wprowadza twórczy bałagan, jednocześnie jest nawiązaniem do sali treningowej, która kiedyś była w budynku. Blacha falista, cegła, czy płytki kamionkowe są typowe dla stocznioowych budynków. Elementy szalunkowe i rusztowań to też nawiązanie do przemysłowego charakteru przestrzeni, użyte są jednak w taki sposób, aby mogły zatoczyć koło - z budowy do wnętrza i z powrotem na budowę jeśli zaistnieje taka potrzeba...

Lekcja 01 - teoretycznie tańsze, odzyskane materiały, finalnie, po wbudowaniu przez firmy budowlane wychodzą często drożej niż ich marketowe odpowiedniki. Wynika to z niechęci wykonawców do nietypowych rozwiązań, braku doświadczenia z takimi materiałami, nieprzewidywanego efektu, konieczności wykonywania próbek i testów, niechęci w zapewnianiu gwarancji czy serwisu.

Lekcja 02 - prawdziwy sens ma to gdy robi się faktycznie samemu, własnymi siłami, swoją ekipą. DIY or DIE!

Jednak efekt, często niepowtarzalny, ma dodatkowe wartości, warto chyba tego całego zachodu.

↓
WIDE PARKIET
Z HISTORIA
Z CĘTNIEWA

←
PLASTIK
CZY
Z STOCZNIOWYCH
ŚMIĘCI

Nazwa:	parkiet
Materiał:	klepki drewno dębowe, różne długości, 7cm szer
Miejsce wbudowania:	posadzka piętra, część wspólna, pracownie
Pochodzenie:	parkiet z sali gimnastycznej Ośrodka Przygotowań Olimpijskich w Cetniewie koło Władysławowa
Opis:	1000m2 klepki ręcznie demontowanej, magazynowanej, oczyszczanej i ponownie układanej w Gridzie. Niecyklinowany, pozostawione oryginalne linie boisk(jako mrugnięcie okiem do historycznej salki boksu na piętrze) nadające nieformalnego, luźnego klimatu twórczego bałaganu

Nazwa:	płytki
Materiał:	płytki kamionkowe 10x10cm
Miejsce wbudowania:	posadzka piętra, część wspólna, przed salą konferencyjną
Pochodzenie:	płytki produkowane przez Opoczno 1971 rok
Opis:	autentyczne płytki odzyskane z budynku 31b. Znajdowały się w łazienkach na piętrze. Powtórzony został oryginalny pattern. Te płytki w różnych wzorach pojawiają się w wielu budynkach na stoczni, przeważnie jako dwukolorowa szachownica

Nazwa:	płytki
Materiał:	płytki kamionkowe 10x10cm i 7x15cm
Miejsce wbudowania:	posadzka piętra, część wspólna, przed windą
Pochodzenie:	płytki produkowane przez Opoczno lata 70
Opis:	część to resztką oryginalnych płytek odzyskanych z 3lb. Reszta to płytki z epoki, zakupione na Olx. Wzór wynika z dostępności poszczególnych płytek i możliwych kombinacji

Nazwa:	lastryko? palladiana?
Materiał:	marmur i inne kamienie, Ok.12x12cm, wylewka betonowa
Miejsce wbudowania:	posadzka piętra, toalety
Pochodzenie:	odpadki kamienia dzięki uprzejmości firmy Maxpol z Gdańska
Opis:	eksperymentalna podłoga, lowbudget lastryko. Odpadki kamienia zalane wylewką samopoziomującą, bezbarwna żywica

Nazwa:	pochwyty
Materiał:	plastik z odzysku
Miejsce wbudowania:	pochwyty w drzwiach pracowni i kabin wc
Pochodzenie:	wykonane na zamówienie przez Ziemowita Liszka z pracowni Mozi
Opis:	eksperymentalny plastik, wykonany z odpadów 100czniowych - skrzynek, opakowań, butelek. Zmielony, przetopiony i sprasowany na płyty, z których wycięte zostały pochwyty i blaty w toaletach

Nazwa:	kabiny
Materiał:	plastik z recyclingu
Miejsce wbudowania:	kabiny w toaletach
Pochodzenie:	plastik z recyclingu, produkt firmy Ekoply
Opis:	istnieje na rynku parę firm, które produkują plastik z recyclingu, w super fajnych kolorach, nawet wzorach na zamówienie, niestety ceny tych materiałów są bardzo wysokie, i przez to niedostępne. Produkt firmy Ekoply nie stara się być atrakcyjny wizualnie - jego przeznaczenie jest czysto użytkowe

Nazwa:	szafki
Materiał:	sklejka ok. 70x70cm, z otworem 15cm
Miejsce wbudowania:	kuchnia na piętrze
Pochodzenie:	odpadki sklejki po opakowaniach przemysłowych
Opis:	fronty szafek powstały w wyniku najprostszego zabiegu - przecięcia płyty na pół. Niepotrzebne były dodatkowe uchwyty - istniejący otwór doskonale spełnia tą rolę

Nazwa:	stoliki
Materiał:	sklejka ok. 70x70cm, z otworem 15cm
Miejsce wbudowania:	stoliki Plot i Dust
Pochodzenie:	odpadki sklejki po opakowaniach przemysłowych
Opis:	blaty z 2 warstw sklejki, gdzie otwór został wypełniony innym materiałem(resztki kamienia z podłogi i plastiku z kabiny) oraz doniczkami z kwiatami. Forma podąża za dostępnością

Nazwa:	witryna
Materiał:	stal, szkło zbrojone, blacha falista
Miejsce wbudowania:	przeszklenia pracowni na piętrze
Pochodzenie:	przeszklenia świetlika w budynku 31b
Opis:	stare przeszklenia świetlika budynku, jako zimne i w słabym stanie, zostały ponownie użyte jako przeszklenia pracowni. Oczyszczone, przeszkłone na nowo(tradycyjną metodą - kitem)i przerobione na drzwi.

Nazwa:	oznaczenie pomieszczeń
Materiał:	sklejka
Miejsce wbudowania:	przeszklenia pracowni na piętrze
Pochodzenie:	odpad produkcyjny sklejkowy
Opis:	okrągłe odpady sklejkowe zostały przecięte na pół, pomalowane i ponumerowane. Służą jako semaforowe oznaczenie pomieszczeń w Gridzie

Nazwa:	drzwi
Materiał:	stal
Miejsce wbudowania:	drzwi do magazynu Grid
Pochodzenie:	odzyskane historyczne drzwi z budynku 31b
Opis:	drzwi, które zostały zachowane, oczyszczone i wbudowane ponownie jako drzwi do magazynu

Nazwa:	ściana
Materiał:	cegła rozbiórkowa
Miejsce wbudowania:	ściany działowe parteru
Pochodzenie:	cegła rozbiórkowa
Opis:	ściany działowe wykonane z cegły rozbiórkowej, pozyskanej z rozbiórek generalnego wykonawcy

DIY

MAJSTERKOWANIE

- hobby
- zabawa
- nauka
- zrozumienie
- eksperyment
- open source
- hackowanie
-

**NIEKOMERCYJNE*

ART

- outsider art
- art brut
- sztuka plebejska
- powiatowa, nieintencjonalna (Hasior)
- bricolage
- graffiti
- punk, skate
- sito, riso
- zine
- self publishing
- rekodzieło
-

**NIEŁADNE*

BUDOWANIE

- praktyczne
- ekonomiczne
- tradycja
- ciągłość
- squat
- DIY skate
- metoda segala
- metoda gospodarcza
-

**NIEDROGIE*

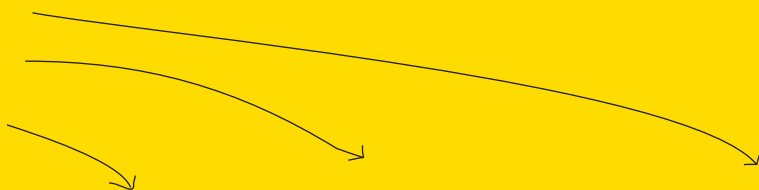
NAPRAWIANIE

- wiedza praktyczna
- nauka
- trwanie
- kintsugi
- open - ended
- open source
- przeciwko planowanemu postarzaniu produktów
- anty fast fashion
- sustensywne
-

**NIERACJONALNE*

DEFINICJA

Spektrum trum DIY

PRODUKOWANIE/ HODOWANIE

- jedzenie
- farma
- materiały
- budowlane (glina itp.)
- energia, wiatr
- woda słońce
- gotowanie
-

ORGANIZOWANIE

- systemy
- intelektualne
- ngo
- oddolne
- niezal
- komuna
- squat
-

STAWIANIE OPORU

- anty:
- konsumpcja
- system
- komercja
- kapitalizm
- AI
- hackowanie
- niezależność
- wolność
- samowystarczalność
-

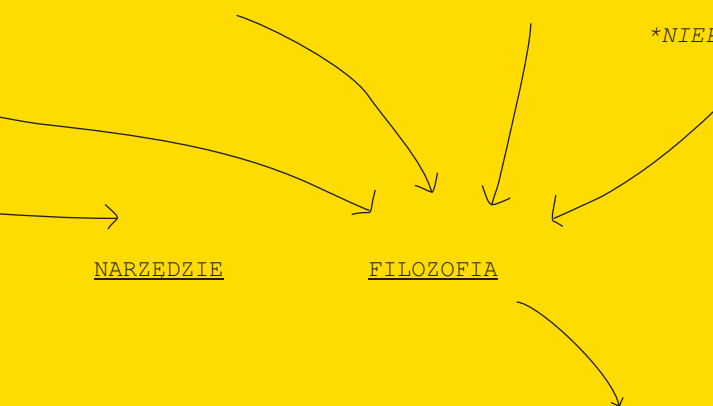
*NIEZALEŻNE

*NIEKONTROLOWANE

*NIEPOSŁUSZNE

NARZEDZIE

FILOZOFIA

HANDMADE

HEADMADE

HUMANMADE

DO IT YOURSELF
DO IT FOR YOURSELF.

NIEZALEŻNIE

DIY

HANDMADE

WŁASNORECZNIE ROBIONE

- widoczny human touch
- sensoryczność
- taktylność
- myśląca dłoń

HEADMADE

SAMODZIELNE MYŚLENIE

- wiedza praktyczne
- pokazywanie myślenia
- pokazywanie drogi
- oryginalne pomysły

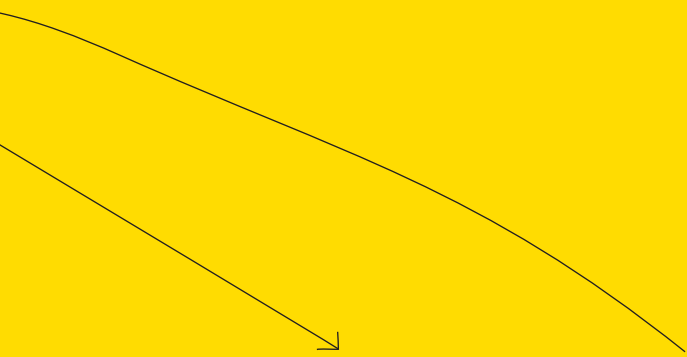
Make

DZIAŁAĆ

Think

MYŚLEĆ

DIY jako filozo- fia życia

HUMANMADE

NIEZAPOŚREDNICZONE UCZUCIA

- wyczuwalny human touch
- proste, podstawowe uczucia
- ludzkie, autentyczne
- bycie częścią świata zwierzęcego
- NO AI!

Feel
czuć

DIY!
MAKE + THINK + FEEL FOR YOURSELF!
RESIST

zestawienie mebli

W budynku mamy 4 rodzaje mebli:

1. krzesła projektu Enzo Mari - wykonane przez 100czeniową ekipę, meble udostępnione przez autora open source w książce "Autoprogettazione?" z 1974 roku.

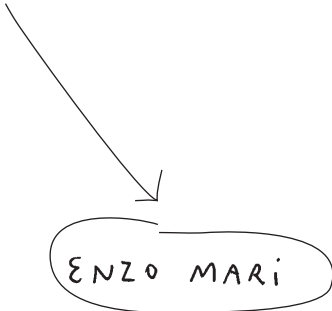
2. meble zaprojektowane dla 31b z prostych budowlanych elementów - dźwigarów H20, płyt szalunkowych, rur stalowych i obejm krzyżowych. Są zrobione z myślą o łatwym demontażu - skręcane na śruby, wykorzystujące całe formaty płyt, z materiałami w naturalnej postaci. Mogą być wykonane bezpośrednio na budowie z łatwo dostępnych materiałów, pozostałych po pracach konstrukcyjnych i zostać w budynku jako element wnętrza.

3. meble vintage - klasyki polskiego i czeskiego designu.

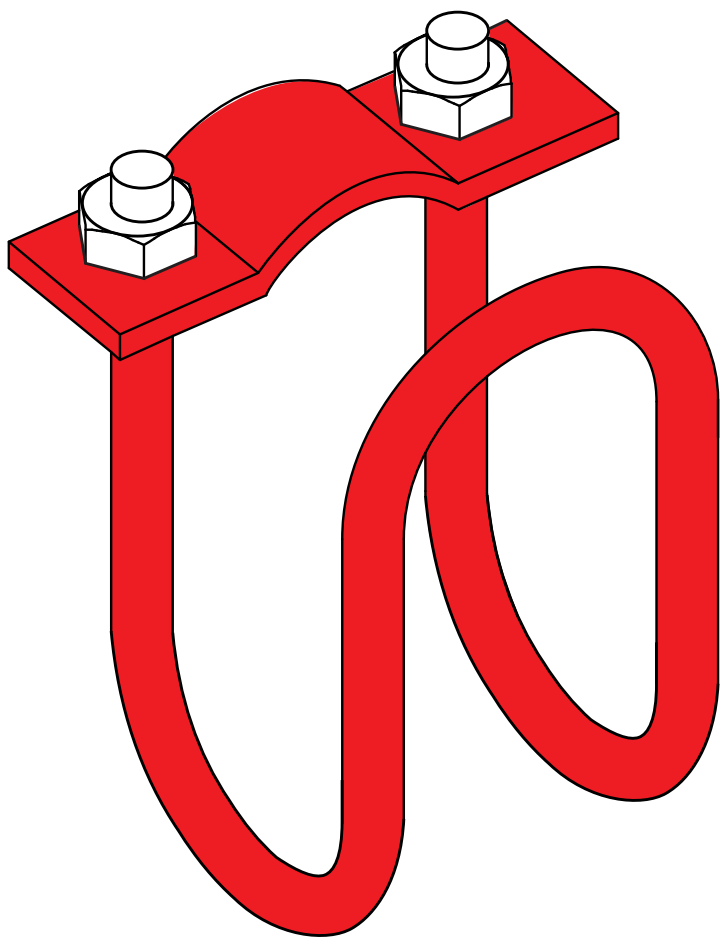
4. sztaplowane i składane krzesła Ikea. Nie można dać się zwariować, czasem Ikea jest bezkonkurencyjna niestety...

Lekcja 03 - DIY i reuse jest stosunkowo łatwy na małą skalę. Gdy do zrobienia jest 2000m2, rodzą się nowe problemy. Gdy potrzeba 1000m2 parkietu z jednego źródła, albo 100 podobnych krzeseł, zaczynają się schody. Dostępność materiałów to podstawowy problem w projektowaniu z użyciem materiałów z odzysku, mający duży wpływ na finalny wygląd przestrzeni i estetykę.

Lekcja 04 - w sumie to jasne, ale trzeba pamiętać - w budynkach użyteczności publicznej potrzebne są atesty, pozwolenia, papiery, jednostkowe dopuszczenia. A to czas, problemy, kasa...

ENZO MARI

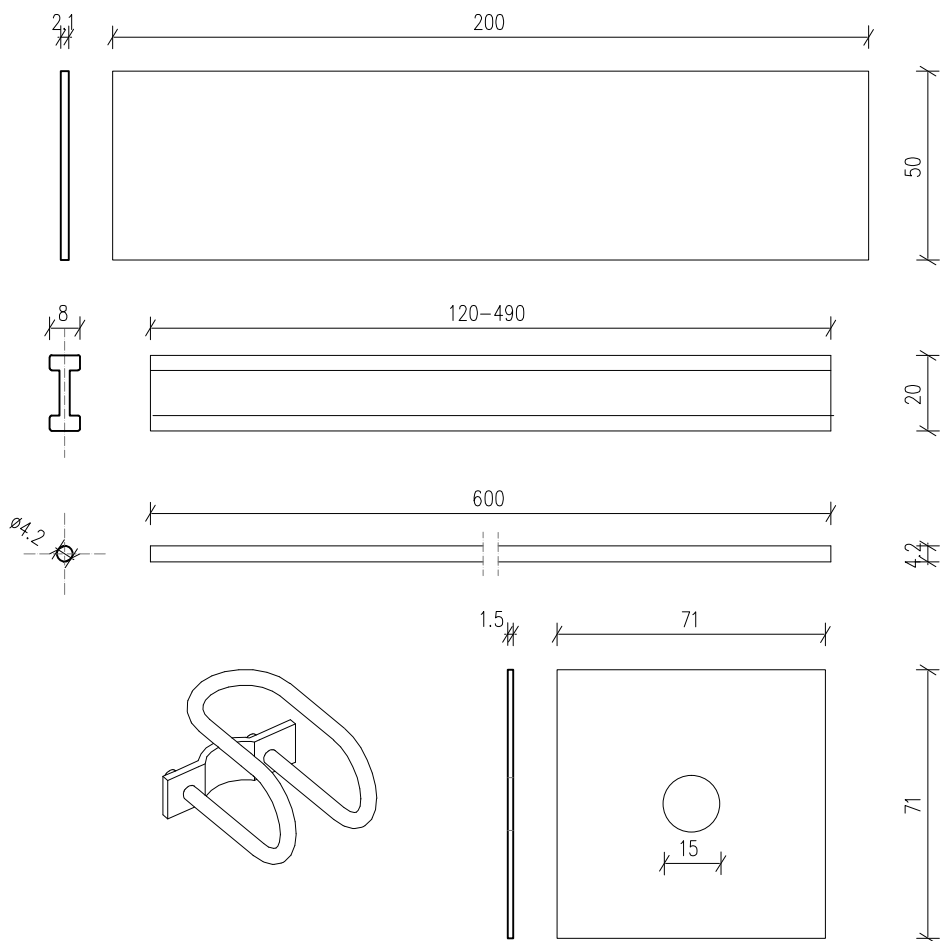

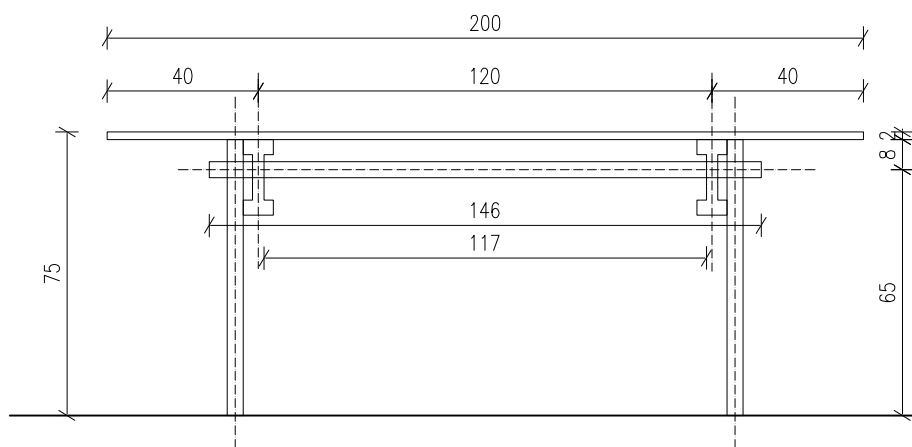
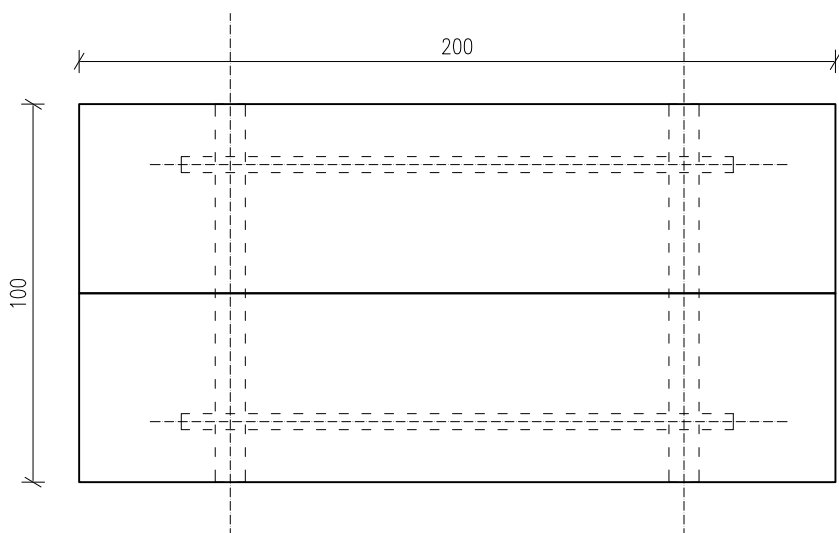
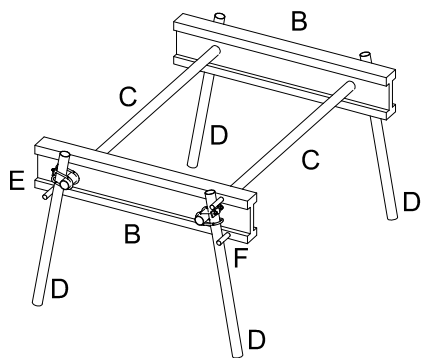
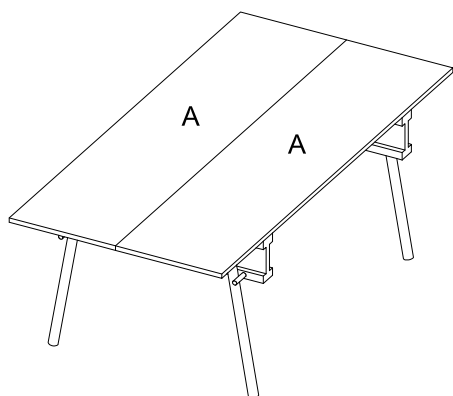
ELEMENTY:

- A - płyta szalunkowa trójwarstwowa 50x200cm, kolro żółty lub bordowy
- B - dźwigar h20, różne długości 120-490cm
- C - rura stalowa fi42mm
- D - odpad sklejkowy ok.70x70cm
- E - obejma drutowa krzyżowa, różne wymiary, w zależności od rury

Elementy systemu

* (obejmy należy szukać na stronach z materiałami dla rolnictwa)

ELEMENTY:

A - 2 x płyta szalunkowa 50x200cm

B - 2 x dźwigar H20 100cm

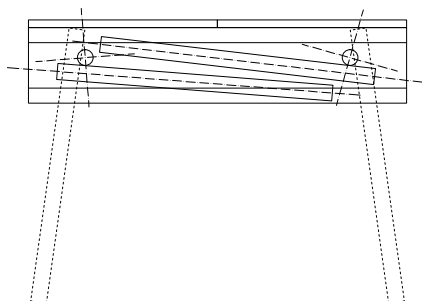
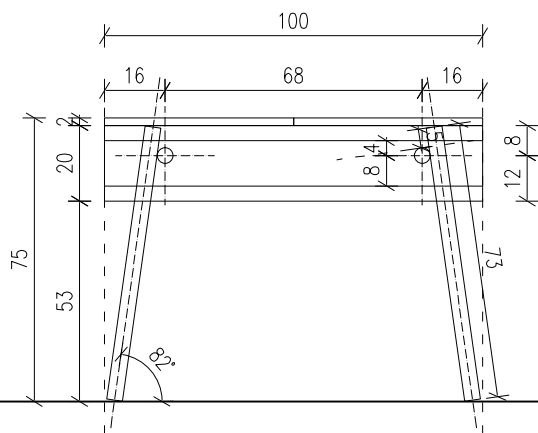
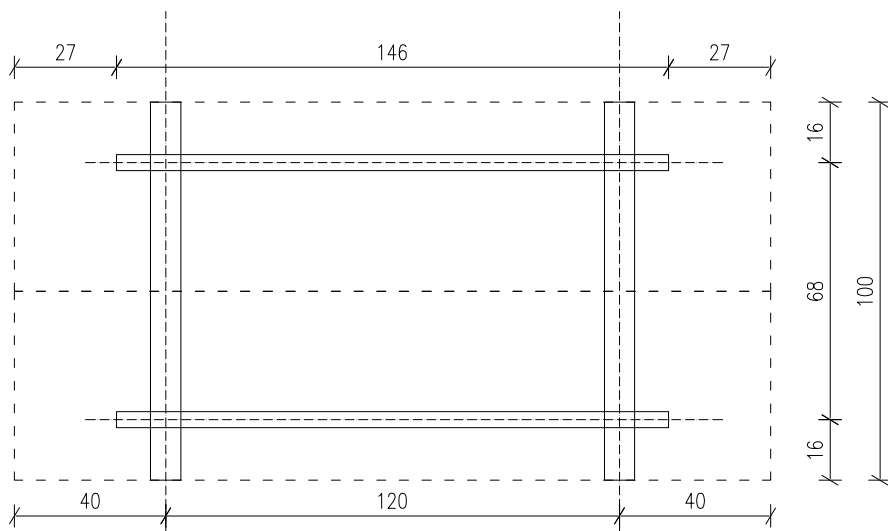
C - 2 x rura fi42mm - 146cm

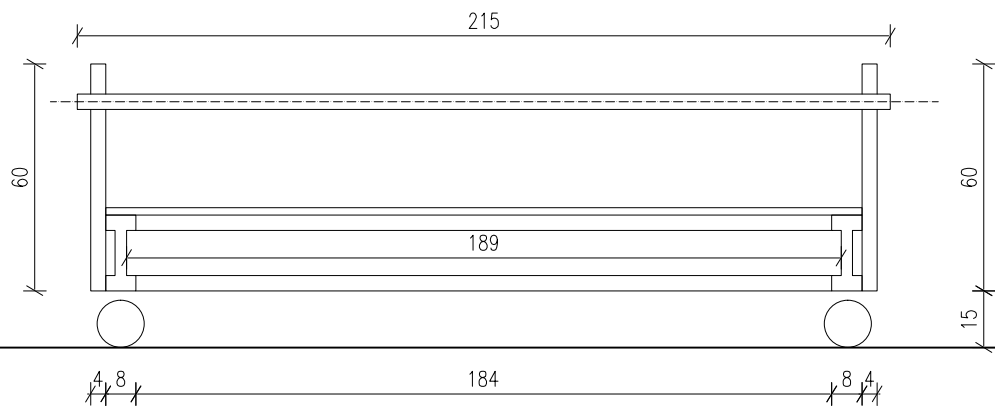
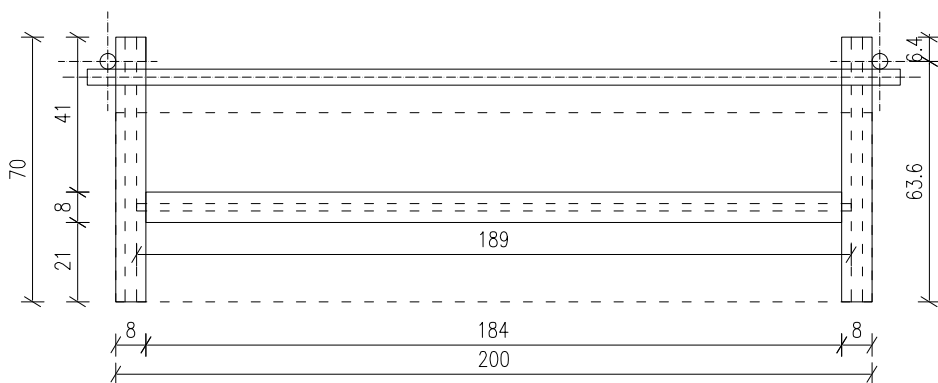
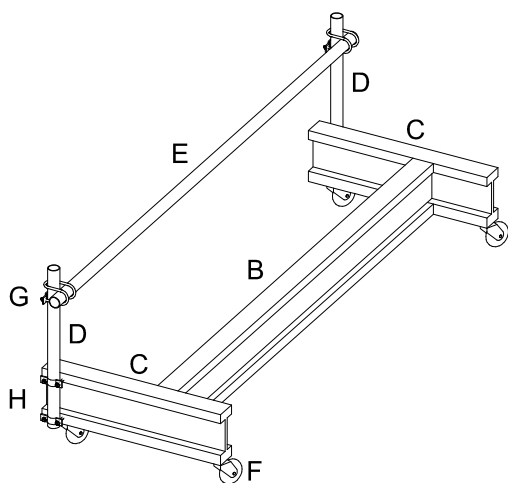
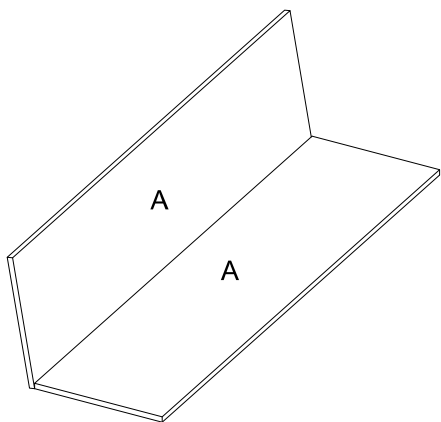
D - 4 x rura fi42mm - 73cm

E - 4x obejma drutowa krzyżowa

F - 4x bolec

Stół skła- dany

ELEMENTY:

A - 2 x płyta szalunkowa 50x200cm

B - 1 x dźwigar H20 189cm

C - 2x dźwigar H20 70cm

D - 2 x rura fi42mm - 60cm

E - 1 x rura fi42mm - 215cm

F - 4x kółko 125mm

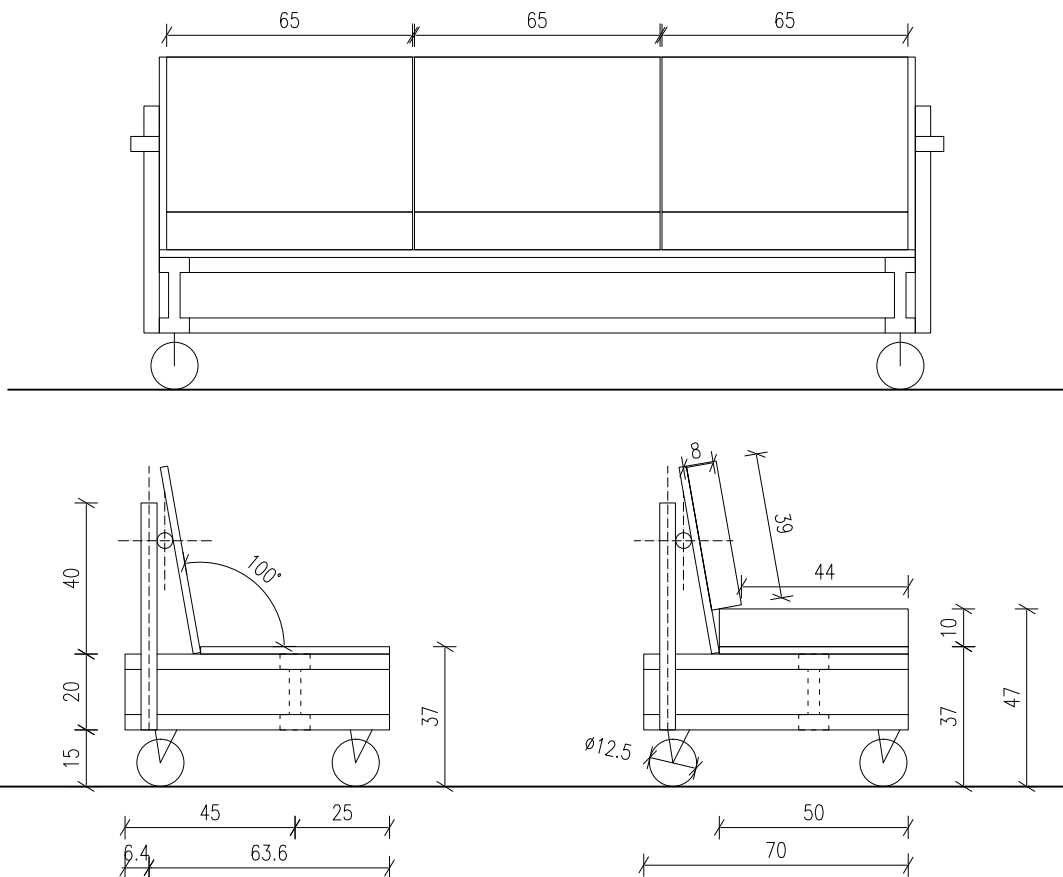
G - 2x obejmę drutową krzyżową

H - 4x cybant 42mm/150mm

3x poduszka 50 x 65 x 10cm

3x poduszka 39 x 65 x 8cm

Kana- pa Plot

Wieszak 3lb

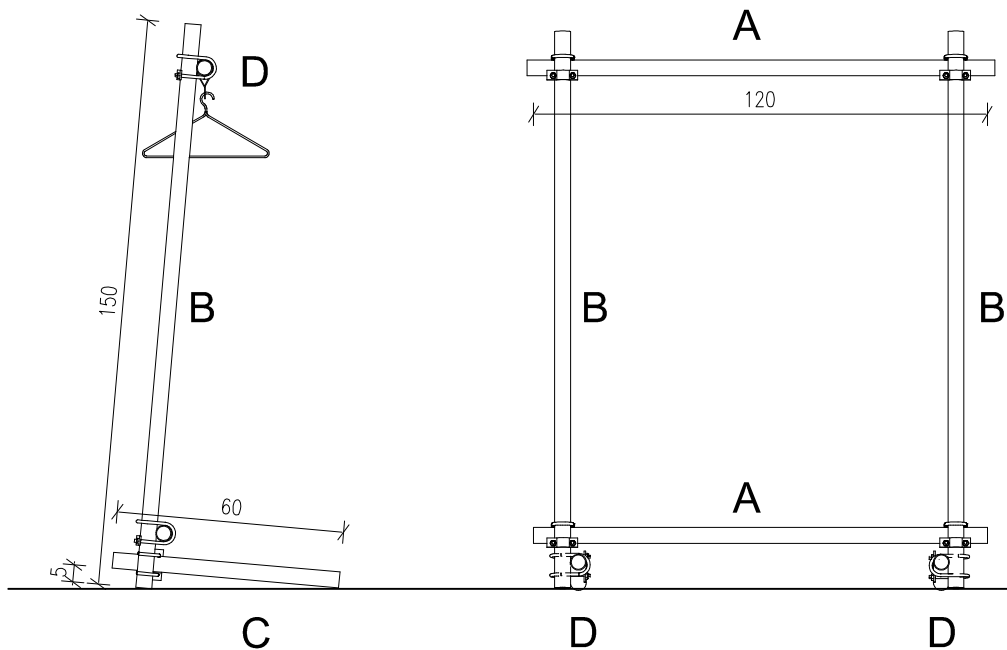
ELEMENTY:

A - 2 x rura fi42mm 120cm

B - 2 x rura fi42mm 150cm

C - 2 x rura fi42mm 60cm

D - 6 x obejma drutowa krzyżowa
fi42mm

Lekcja 05 - dodatkowym, ale bardzo ważnym plusem działania DIY jest nauka, nowa wiedza i głębsze rozumienie problemu nad którym pracujemy. Dzięki próbom, błędom i eksperymentom nabieramy wiedzy praktycznej, zyskujemy nowe umiejętności i stajemy się bardziej samowystarczalni.

Lekcja 06 - Dzięki temu, że sami coś zrobiliśmy, dokładnie rozumiemy jak to działa i z czego się składa, a to z kolei sprawia, że ewentualna naprawa czy demontaż będą dla nas łatwe i przyjemne. A to krok do lepszego świata, mniejszej ilości śmieci i zbędnych rzeczy, mniejszych kosztów i własnej satysfakcji.

ELEMENTY:

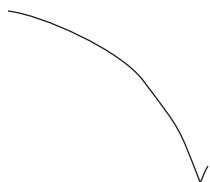
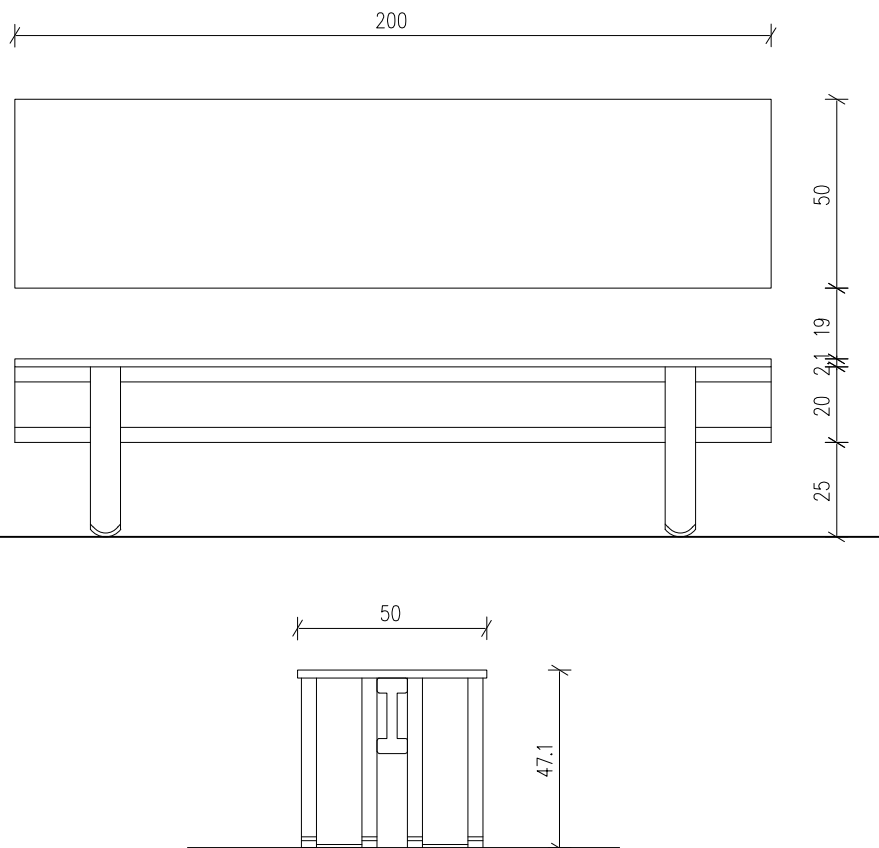
A - 1 x płyta szalunkowa 50x200cm

B - 1 x dźwigar h20 200cm

C - 4 x dźwigar h20 200cm

D - wkręty długie

ławka h20

„eksperyment jest zawsze udany”

Licen- cja

2026 -01- 2 0

Creative Commons

Projekty mebli udostępniamy na licencji Creative Commons
Uznanie autorstwa - Użycie niekomercyjne - Na tych samych warunkach
CC BY-NC-SA 4.0

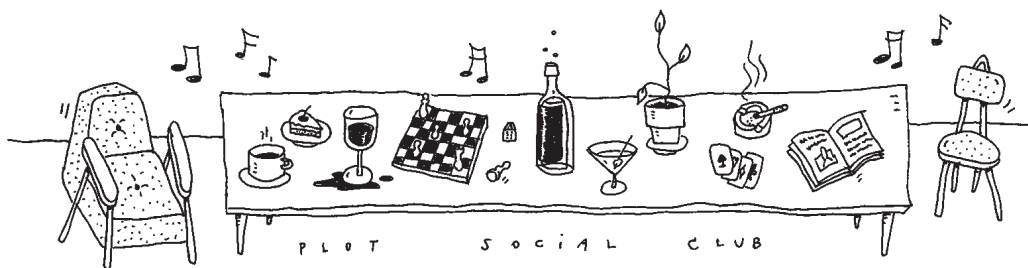
Attribution-nonCommercial-ShareAlike CC BY-NC-SA 4.0

<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>

Licencja ta umożliwia ponownym użytkownikom rozpowszechnianie, remiksowanie, adaptowanie i wykorzystywanie materiałów w dowolnym medium lub formie wyłącznie w celach niekomercyjnych i pod warunkiem podania autora. W przypadku remiksowania, adaptowania lub wykorzystywania materiałów należy udzielić licencji na zmodyfikowane materiały na identycznych warunkach.

Attribution-nonCommercial-ShareAlike CC BY-NC-SA

This license lets others remix, tweak, and build upon this work non-commercially, as long as they credit Filip Kozarski and license their new creations under the identical terms.

Do It Toge- ther!

rozmyte autorstwo

Na początku powstały projekty stołu, kanapy i wieszak. Zostały wykonane zgodnie z rysunkami, z małymi uwagami od ekipy. Regał miał ogólny zarys, ilość poprzeczek jest wynikiem potrzeb konstrukcyjnych i ekonomicznych (im mniej materiału tym lepiej i taniej). Nie ma co się upierać przy swoich założeniach, jeśli można coś zrobić prościej. Drewniane „kopytka” są pomysłem 100czniowej techniki. Sprytnie frezowane wiertarką powstały w naszym prowizorycznym warsztacie w „katedrze”.

Następne elementy powstawały w wyniku potrzeb zgłaszanych przez inwestora – mocowania rzutników, oświetlenia, karnisz czy nogi stolików barowych. Z dostępnych materiałów, na miejscu, ekipa proponowała rozwiązania funkcjonalne i spójne z resztą mebli. A zamknięcie toalet to już czysty design zrobiony przez Michała!

100cznia technika:

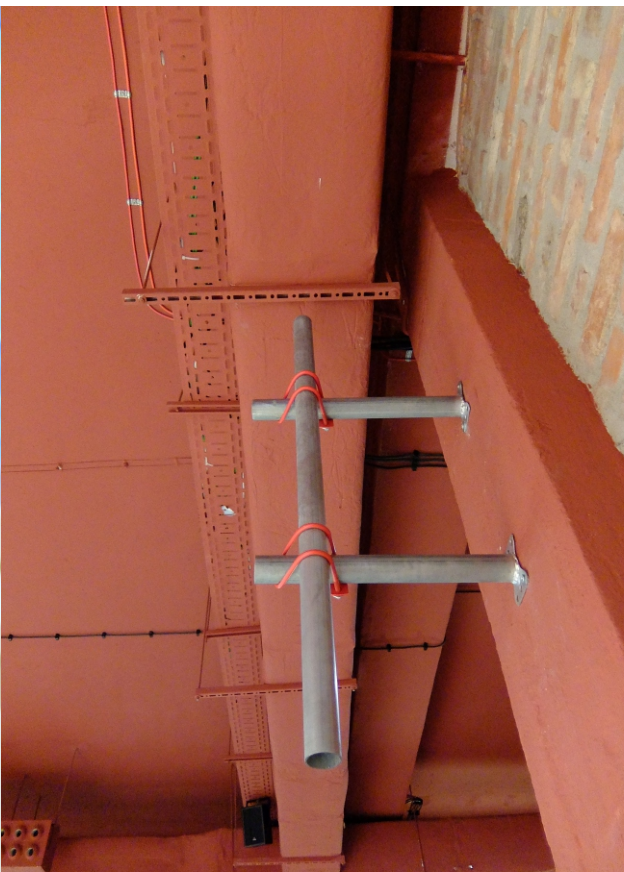
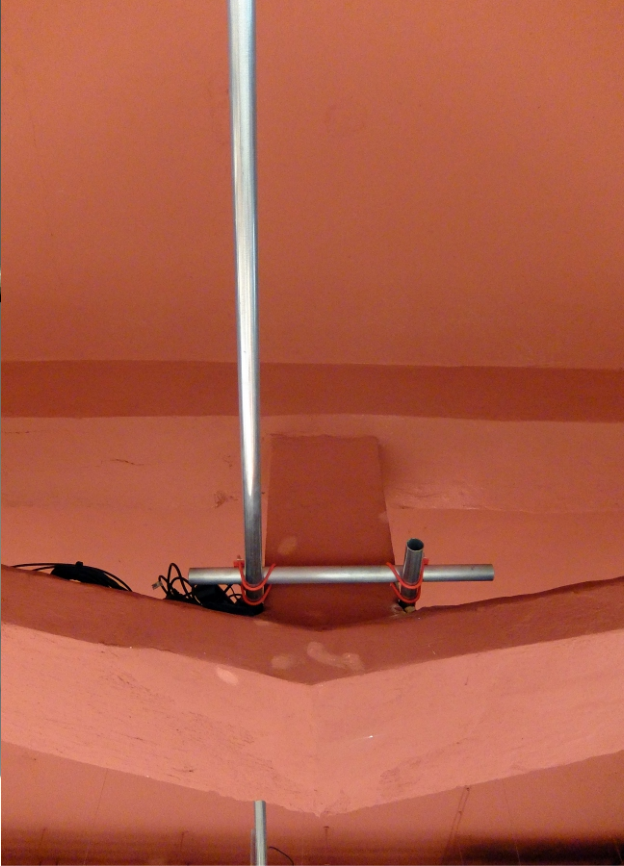
Michał Papiernik

Sebastian Świeczkowski

Sulim Musaev

+Filip Kozarski

Lekcja 07 - Nie można bać się oddać kontroli. Zawody projektowe pełne są niestety egocentryków. Architekci, projektanci zawsze wiedzą lepiej, mają lepszy gust. Najlepsze rozwiązania powstają jednak w wyniku współpracy, ścierania się różnych doświadczeń, praktyk i postaw. Dlatego dobrze jest działać wspólnie, razem, dzięki czemu buduje się też wspólną odpowiedzialność za miejsce i dumę z niego.

BRAiN

**Naklej-
ki 31b**

F U Ź,

PLASTIK

TO TYLKO

PAPIER

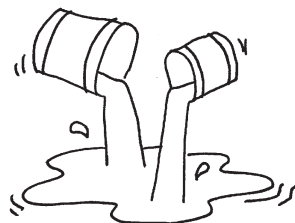
OSTROŻNIE

SZKŁO

TECHNIKI

MIESZANE

Nieformalny język

cechy pożądane

Nieformalny klimat to to, czego poszukuję w projektowaniu. Swojskie, naturalne, dostępne, elastyczne, potencjalne, lokalne przestrzenie codzienności to dla mnie idealne demokratyczne miasto. Zauważyłem, że miejsca, które mnie najbardziej interesują, są przeważnie opisywane negatywnie – niewykorzystane, niedokończone, nieporządne, itp. Jednak te cechy najlepiej opisują Szarą Strefę Urbanistyki i efekty jakie chciałbym osiągnąć... Dlatego zbieram i na bieżąco uzupełniam listę pożądanych przeze mnie cech dobrego miejsca.

NIE-...

OPIS SZAREJ STREFY/EFEKTY SZAREJ STREFY

- nieładne	- nieformalne
- nieprofesjonalne	- niezależne
- nieopłacalne	- nieoczywiste
- nielegalne	- niedrogie
- niechciane	- nieudawane
- niedokończone	- niewymuszone
- nietrwałe	- nieskrępowane
- nieracjonalne	- niepowtarzalne
- nietypowe	- niekomercyjne
- niepraktyczne	- niespodziewane
- nieporadne	- niekłamane
- nieokreślone	- niebanalne
- niewykorzystane	- nieczęste
- nieporządne	- niezapośredniczone
- niekontrolowane	- niespieszne
- niebezpieczne	-
- niepewne	-
- nieokreślone	-
-	-

teoretycznie negatywne
teoretycznie niepozytywne?

NIE-pozytywne?

handmade

proj. Marian Misiak
wykon. Traffic design:
Siarhei Rusak
Ivan Fiaskou

Niewidzialne

bęc zmia

miało

Michel de Certeau Wymałość codziennosc

SHADOW ARCHITECTURE
Architektura Cienia

I

Street
Vending/
Handel
Uliczny

Zrób
to
sam

CHASE / CRAWFORD / KALISIKI

EVERYDAY URBANISM

RAFAEL
SCHACTER

MONUMENTAL
GRAFFITI

LOOSE SPACE

POSSIBILITY AND DIVERSITY IN URBAN LIFE
Edited by Karon A. Franck and Quentin Stevens

Adam Kraft

KEY NOTES ON THE UNRULY CITY
Social, Material, and Spatial Transgressions

Errant Bodies
& A5 Press

TOM SACHS GUIDE

Informalize!

Essays on the Political Economy of Urban Form

RUBY PRESS

FAILED IT!

Erik Kessels

OFFLINE MATTERS

BIS

Smooth City

René Boer

The Uses of Disorder

Richard Sennett

VERSO

Juhani Pallasmaa

MYŚLAŹCA DŁOŃ

Antropologia codzienności

Roch Sulima

Mateusz Gierszon

METODA SEGALA

Designing Disorder

Pablo Sendra
Richard Sennett

HANDMADE PRACA RĄK W POSTINDUSTRIALNEJ RZECZYWISTOŚCI

SERIA DESIGN

Obrzeża. Szara strefa
urbanistyki.

Szara strefa urbanistyki to
wszystkie nieformalne,
niepokojące, nielegalne,
nieoczywiste, niejednoznaczne,
niechciane, niedokończone,
nieładne, nieopłacalne,
niepotrzebne, niepraktyczne,
nietrwałe, nieracjonalne,
nieprofesjonalne, nierokujące i
nie lubiane procesy oraz zjawiska,
które tworzą przestrzeń miejską -
w strefie urbanistycznej,
architektonicznej i kulturowej.

To, między innymi, takie rzeczy
jak ogródki działkowe, graffiti,
deskorolka, pustostany, miejsca
opuszczone i tymczasowe, miejsca
nieformalnych spotkań, miejsca i
rzeczy z poprzedniej epoki, np.
bary czy nierentowne już usługi,
rzeczy wykonane odręcznie, dzika
miejska przyroda.

To rzeczy autentyczne, oddolne,
analogowe, lokalne, swojskie i
szczerze, które tworzą miejsca
nieformalne, składają się na
atmosferę miasta.

Obrzeża to szkice, rysunki,
rzeczy i pomysły mniej lub
bardziej związane z tematem.

2023-06-30

SZARA STREFA URBANISTYKI

NIEFORMALNOŚĆ

handel
uliczny
bazary

GRAFF

SKATE

OGRÓDKI

Bandes
tory
PUSTO STANY

3
PRZYRODA

reklamy
ulok;
naklejk
i

NIEPROFESJONALNE

- outsider ART
żabądk i tp
BOMBY ?
- wiatraczki
HACKI
patenty
- wytwory

NIEŁADNE

nie ma być
ŁADNE!
Ma być od
SERCA!

NIELEGALNE

-niekontrolowane
- wolność
ANTYSYSTEM

łączenie 2
SKATE +
ANTYSYSTEM

NIEOPŁACALNE

developer
BIAŁY ZAKĄTEK
(kontynuacja
urbanistyki
ogródkowej)

NIECHCIAŃE

D I Y !
zawsze się
przyda
COŚ Z

NICZEGO!
wykorzystywanie
spotów w

NIEDOKOŃCZONE

OPEN-ENDED!
- tu pozytyw
cała działka
ciągły proces

NIEKOMERCYJNE

antysystem
SWOJSKOŚĆ
to nie
SIARA!

NIEŚPIESZNE

-eko
przepis, ciągłość
- HAND MADE
- HUMAN MADE

NIETRWAŁE

-altanka REUSE
FREESTYLE
eksperyment

przyroda

w

mieście

- hodowanie

NIEOCZYWISTE

luksusu nie kupisz w
SKLEPIE
-wanna, widok, spokój

2. zaradność, samowystarczalność, ciekawość, spontaniczność,
ANTYSYSTEM, REBEL, SWOJSKOŚĆ, RÓŻNORODNOŚĆ

WARZĘDZIA PROJEKTOWE (SZAREJ STREFY URBANISTYKI)

- ① - Zaburzenie skali
- ② - Ironia, żart
- ③ - Zmiana kontekstu
- ④ - Pokazywanie procesu, drogi
- ⑤ - Błędy, próby, testy
- ⑥ - Ciekawość
- ⑦ - Uwaga, (afordancje)
- ⑧ - Intuicja
- ⑨ - Naprawy - Poprawki, ulepszenia, personalizacja
- ⑩ - D I Y , R E V I S E

X SUGESTII,
SZARA STREFA URBANISTYKI

1. Najciekawsze rzeczy (nieoczywiste)
znajdują się na
obrzeżach
2. Zastanów się U (nieopłacalne)
czyż jest luks~~us~~?
3. Szara strefa oferuje (niepotrzebne)
najwięcej afordancji
4. Tymczasowe jest dobre (nie trwałe)
stosuj taktyki, nie strategię
miej podejście, nie styl
5. Pokazuj drogę (NIE PROFESYONALNIE)
6. Niepokój wzbudza ciekawość
7. Projektuj otwarte zakończenia (niedokończone)

BYĆ TO BYĆ NA JLEPSZYM

NIE MA BYĆ
ŁADNIE,
MA BYĆ
OD SERCA

ANI:

- modnie
- drogo
- komercyjnie
- spektakularnie
- sterylnie
- skończone
-

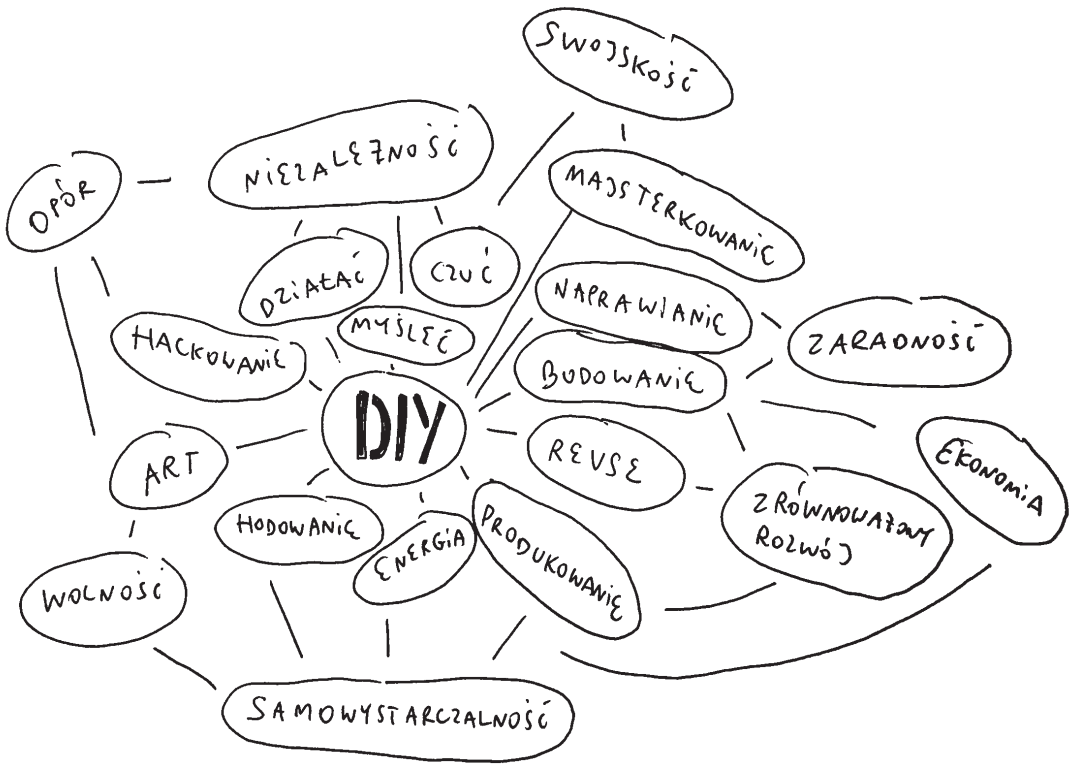
ORAZ:

- nieformalnie
- osobiście
- lokalnie
- czule
- zmysłowo
- autentycznie
- tanio
- inteligentnie
- open-ended
-

REUSE, DIY USE, DIE.

Złożoność zależności

ZŁOŻONOŚĆ + NIEDOKOŃCZONOŚĆ

DIY
OR
DIE

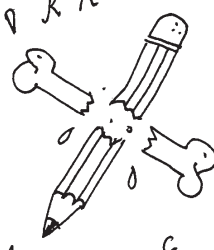

Patroni

NEVER GET
TOO COMFORTABLE

DRAW
MORE

STAY OFF
THE INTERNET

i prefer
analog

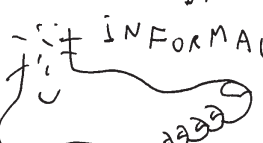
BE FREE
FUCK CCTV

BLESS
THE MESH

KEEP IT
INFORMAL

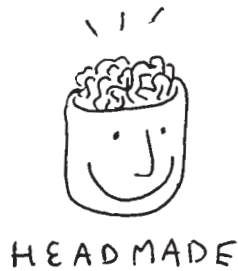
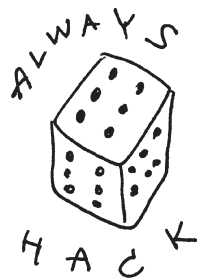
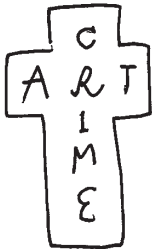
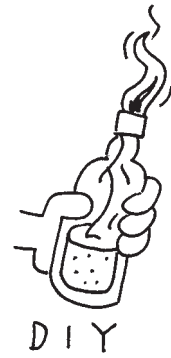
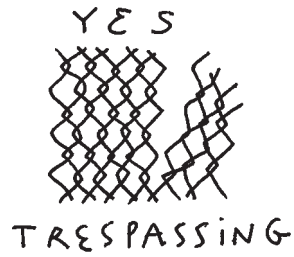

TRAVEL
MORE

STAY
CURIOUS

31b

Dziękuję wszystkim za współpracę!

Architektura wnętrz: Filip Kozarski

Architektura budynku: Roark Studio, Paulina Lehmann z zespołem

Koncept: Alicja Jabłonowska

Identyfikacja wizualna: Marian Misiak Threedotstype

Ekipa 100cznia DIY: Michał Papiernik, Sebastian Świeczkowski, Sulim Musaev

Dyrektor ds. inwestycji: Piotr Pisarek

Project Manager: Michał Pilachowski

Generalny wykonawca: Krzysztof Łaszkiewicz, Łukasz Murawski

Instalacje sanitarne: Marek Mizerski

Instalacje elektryczne: Mateusz Boiwko

Koordynacja: Joanna Kwiatkowska

Koordynacja: Kamil Bamburski

Koordynacja techniki: Michał Papiernik

Nadzór Konserwatorski: Ewa Jachnicka

Nadzór Konserwatorski elewacje: Anna Kowalczyk Chmielewska

Plastik: Ziemek Mozi Studio

Stolarz: Marcin Sternik Wtedy

I wszystkim wykonawcom i wszystkim o których zapomniałem.

Parę lat temu stworzyłem definicję Szarej Strefy Urbanistyki. DIY jest jednym z narzędzi projektowych, które wtedy zidentyfikowałem. Niniejsza publikacja stanowi notatki i dalsze przemyślenia na ten temat, sprowokowane pracą nad projektem budynku 31 B. DIY jest najbardziej autentycznym, nieudawanym sposobem pracy w duchu ekologicznym, sustensywnym.

Zyskiem metod DIY jest nie tylko czysta ekonomia, ale także nieformalna estetyka, może niewyszukana ale bardzo ludzka, swojska. Nowo nabyta wiedza i głębsze zrozumienie przedmiotu naszych prac to nieocenione wartości dodane. „Dobra przestrzeń musi znosić bałagan, czyli zwykłe życie“

@grid.arthub.